

Der findes ingen opgørelse over omsætningen i den erhvervsmæssige kunsthandel. Ophavsretsudvalget har i sin delbetænkning »Billedret« (s. 120) foretaget en beregning af omsætningen på kunstauktioner, der for dette områdes vedkommende vil indebære et afgiftsprovener på ca. 500.000 kr. I øvrigt kan det oplyses, at et skøn over den samlede omsætning af kunstværker foretaget på grundlag af Danmarks Statistiks forbrugsundersøgelse 1981 viser, at omsætning af kunstværker med stor usikkerhed andrager ca. 200 mill. kr. pr. år. Det er ikke muligt på grundlag af de foreliggende oplysninger at angive, hvor stor en del af denne omsætning, der vedrører beskyttede kunstværker.

Organisationen COPY-DAN's forvaltningssektor »Billedkunst« har skønnet, at sektorens årlige omkostninger ved administrationen af en følgeretsordning vil udgøre ca. 275.000 kr., baseret på 500 salgsvirksomheder.

Til stk. 2

Efter forslaget undtages bygningsværker fra følgeretten.

Værker af brugskunst berettiger kun til afgift, hvis der foreligger, hvad der normalt betegnes som et unikum. Herved forstås et eksemplar, som er bestemt til at være det eneste af det pågældende værk. Hvis kunstneren beslutter at lave et større antal eksemplarer af et oprindeligt unikum, vil dette fratage det oprindelige eksemplar karakteren af et unikum. Især inden for keramikken kan det være forbundet med vanskeligheder at vurdere, om der foreligger en uændret eksemplar fremstilling eller blot gentagelse af motiver i nye værker. Det kan her være berettiget at se på, om der er anvendt forme eller lignende, som udelukker individuelle variationer, ligesom man kan lægge vægt på, om eksemplarerne er udført af kunstneren egenhændigt.

Ved beregningen af vederlaget for værker af guld- og sølvmedekunst bør værdien af ædle metaller og ædelsten fradrages i salgssummen. Der er derfor i stk. 3 åbnet mulighed for at kultur- og kommunikationsministeren kan fastsætte nærmere regler, bl.a. om dette spørgsmål.

Kunstindustrielle frembringelser udløser ikke følgerettigheder, hvis der er tale om brugskunst, altså hvis genstandene er bestemt til at tjene praktiske formål. Er der derimod tale om »ren kunst«, altså fx afstøbninger af relieffer eller statuer, vil vederlagskrav i almindelighed kunne gøres gældende.

Til stk. 3

Ved forslaget hjemles der mulighed for, at kultur- og kommunikationsministeren fastsætter nærmere regler om vederlagets beregning, herunder bestemmelser om mindstebeløb for den salgspris, som skal medføre ret til vederlag. Det fastsatte mindstebeløb kan være af væsentlig betydning for, at forskellige afgrænsningsspørgsmål ikke kommer til at volde vanskeligheder i praksis. Der vil kunne fastsættes forskellige grænser for forskellige typer af kunstværker, fx malerier, grafik, skulptur og brugskunst.

Til stk. 4

Bestemmelsen i stk. 4 er udformet i overensstemmelse med Bernerkonventionens art. 14 ter, hvorefter følgeretten skal være uoverdragelig.

For så vidt angår forholdene efter kunstnerens død foreslår ministeriet, at kredsen af mulige arvinger begrænses til den efterladte ægtefælle og livsarvingerne. For de tilfælde, hvor der ved kunstnerens død ikke findes berettigede arvinger, foreslås det, at vederlagsretten tilfalder den organisation, som administrerer retten.

Til stk. 5

Forslaget er beslægtet med de regler, som findes i §§ 17, stk. 3, og 47. Der er imidlertid sket visse tilføjelser. Således kan retten kun gøres gældende af den fælles organisation, ikke – som det er tilfældet i de nævnte bestemmelser – gennem organisationen. Hensigten hermed har været at etablere en særlig legitimation for organisationen, således at den kan gennemføre vederlagskravene også i tilfælde, hvor den pågældende kunstner er ukendt eller ikke har taget kontakt med organisationen. Herudover vil organisationen kunne oppebære vederlag for ophavsmand, som er afgået ved døden uden at efterlade sig ægtefælle eller livsarvinger, jf. stk. 4, 4. pkt. Sådanne vederlag kan benyttes til almene formål eller til dækning af administrationsomkostninger.

Ved ministeriets godkendelse af organisationen vil man påse, at vedtægterne gør det muligt for alle berettigede, herunder også udenlandske, at nyde lige rettigheder med hensyn til midlernes udlodning. Der vil ikke være noget til hinder for, at organisationen vedtægtsmæssigt får mulighed for at vedtage, at visse midler ikke skal udloddes individuelt, men der bør i så fald foreligge rimelige mindretalsgarantier m.v. For såvidt angår anvendelsen af § 25 a i forhold til udlandet henvises i øvrigt til bemærkningerne under nr. 19.

Til stk. 6